

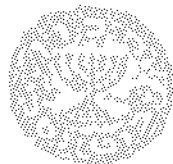
מספר 100
תוס' 5
קופ

דרכה של מישלה לאומית- ליברלית

נאומי המלא של יושב-ראש
תנועת החרות בפתיחת
ועידתה הארצית החמישית
24.11.58 יב' כסלו תשי"ט

בהוצאת אגף ההסברה של מרכז תנועת החרות
טבת תשי"ט ינואר 1959

כגין-
35

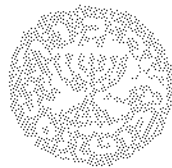
דרכה של מימשלה לאומית ליברלית

נאמו המלא של יושב־ראש
תנועת החרות בפתיחת
ועידתה הארצית החמישית
יב' כסלו תשי"ט 24.11.58

בהוצאת אגף ההסברה של מרכז תנועת החרות

ינואר 1959

סבת תשי"ט

מ. בגין

דרכה של ממשלה לאומית-ליברלית

(נאומו המלא של יושב-ראש תנועת החרות
בפתיחת ועידתה הארצית החמישית)

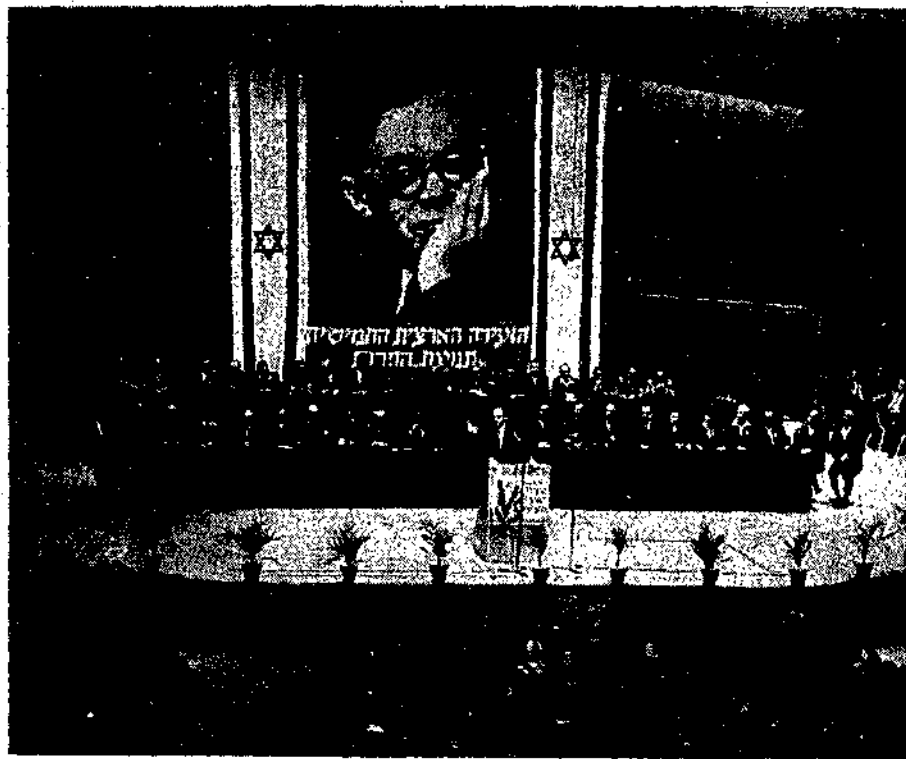
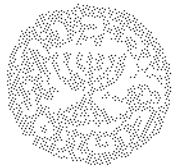
כבוד מורנו ורבנו הנעלה הרב יצחק נסים, הרב הראשי הראשון לציון, כבוד מורנו ורבנו הנעלה הרב אריה לוי, אביהם של אסירי ציון הלוחמת, ידידם האהוב של כל לוחמי המתנת המשתררת, כבוד ראש העיר תל-אביב—יפו, כבוד יו"ר הסתדרות הציונים הכלליים, כבוד חברי הכנסת לסייעותיהם, אורחים וכבדים, ידידים יקרים, שליחיה הנבחרים של תנועת החרות וציריה המוסמכים לוועידתה התמישית.

קיימת אפשרות, שבשנה הבאה, בימים אלה, ניקרא להרכיב ממשלה חדשה בישראל, הלא היא הממשלה הלאומית הליברלית בראשות תלמידיו של זאב ז'בוטינסקי.

לאור אפשרות זאת, התלוייה, כמובן, בהכרעתו החופשית של עצמו הבוחר, אך אינה תלויה אלא בה, מוטלת עלינו החובה להבהיר, מה נעשה, בשמותי החיים הלאומיים והממלכתיים השונים, אם העם יתן בנו אמון לשרתו לא עוד כאופוזיציה ראשית, נאמנה וצודקת, אלא כממשלה צודקת, מיטיבה, מגשימה, אולם לפני שאשיב לשאלה זאת, אעמוד על בעייה מיוחדת, החורגת מכל תחום-מדיני, העומדת מעל כל הישוב שכלי. בעייה זו היא במסתרי המצפון, בחזרי לבב, בעמקי הנפש. לכן גיחד אותה מכל שאר הבעיות התיצוניות הפנימיות, המדיניות והכלכליות, התחוקתיות והחברתיות, ונאמר הלילה הזה:

קיום צוואתו של זאב ז'בוטינסקי

הממשלה החדשה, לאחר שתכונן, ותקבל את אמונה של הכנסת כחוק, תחליט בו ביום, בישיבתה הראשונה, לתת צו קיום לצוואתו של זאב ז'בוטינסקי, ותורה להעלות את עצמתיו מן הנכר אלי ארמת המולדת. ביום ההוא ימחה זדון הלבב, תוסר הקנאה, תודבר השנאה, תישכח כפיות הטובה, ובמקומם יעלו הסתורים, הקדושים, החמים, המלבבים ברגשות האדם: — אהבה לאיש, אשר הקדיש את כל חייו למען תקומת

נשיאות ישיבת הפתיחה של האגודה הארצית החמישית לחנוכת החרות

עמו הממלכתית בימינו. הכרת תודה לאדם שהיה למורה לעם בדרך של תועי לבב ואובדי דרך. הוקרה למשחררה האמיתי של האומה שלא קם כמורה אחרי הרצל.

ביום ההוא, בשוב אבינו מן הגלות הכפולה, זו שהוטלה עליו בחייו ציי בני עם נכרי, וזו שנכפתה עליו אחר מותו. עיי בני עמו כפוי הטובה — יצא לקראתו כל העם, על זקניו ועל נעריה, ללא הבדל מפלגה והשקפה, לא לאלפיו אף לא לרבותיה, אלא לרבות-דבבותיה. הצבא העברי, אשר הוא היה ראשון הולמינו ולוחמינו ומניתי יסודותיו עוד לפני הרוחניים ועד יומו האחרון עלי אדמות — ירכיז דגלו וידגל נשקו בפני מפקדו העליון ברות. ובתוך העם הזה, הרב והעצום, נתייצב אנו, תלמידיו הנאמנים, נשאי תורתו, בסתר ובאור, ומגשימה בדם לבנו, געלה את עצמותנו על כתפינו, ונישא אותנו, באהבת רבה, ונביאן לאדמת ציון, לירושלים למנוחת עולמים, פה יתן לנו האלוהים וכה יוסיף.

מתוך אמונה זו, שעמוקה ממנה אין וטהורה ממנה לא היתה, אף לא תהיה — נתייחדו הלילה הזה, בהתאסף ראשי תלמידיו, עם זכרו האלמות של מורה הדור, ראש בית-ד ראב ז'בוטינסקי, עם זכרם הנצחי של כל תלמידיו, ותלמיד תלמידיו אשר הקריבו את חייהם ושפכו את דמם ונתנו את נפשם למען יתנה ישראל וישוב ויהיה כן-חורין. (הקהל קם על רגליו לזכרו של ראש בית-ד)

למען ההתייחדות והואת נשיר כולנו בלב אחד, את שיר המרד והתקומה, את שיר הסבל והאמונה, את שיר הכבוש והנצחון, את שיר לבו את שיר בית-ד.

(שיר בית-ד מושר עיי הקהל)

זכותנו על ארץ ישראל השלמה

אם העם יתן בנו אמן להרכיב ממשלה ולעמוד בראשה — מה נעשה בשטח המדיני?

ראשית — תיתם תקופת ההתכוננות לאמת היסטורית, ולזכות נצחית, התכוננות המזעזעת את היסודות המוסריים עליהם בנתה ונבנתה תנועת השיבה המיוחדת במינה בתולדות האנושות, המערערת את מוסר האומה והנוער, פוגעת במעמדה הבינלאומי של ישראל, הדוחפת אותה להתגוננות תרת אסונות.

על דעת האומה, לדיעת העמים, על אפם של אויביהם, לשמחתם של ידידם — תודיע הממשלה הלאומית הליברלית של ישראל, כי זכותו של העם היהודי, על ארץ-ישראל, בשלימותה ההיסטורית, זכות נצחית היא שאינה ניתנת לערעור. זו לא תקיפה הצהרתי, לא הכרזה, אלא מעשה מדיני רב משמעות היסטורית לדרך הזה ולדורות הבאים.

שמנו-לב. כי גם בקרב שלוש מפלגות אחרות הובעו דעות לפיתן, בימים, בהם הגבולות בכל המזרח התיכון נעשו נוודים, שוטפים, עומדים או עלולים להעלם — שטות היא להכריז כי קוי שביתת הנשק הם גבולותיה הקבועים של מדינת ישראל, אנו שמחים על דעות אלו, וזחי.

בזדאי התקדמות. אם משהו מכיר כי שטות היא שפות. אלא היסודות של שטות היא התכונה של האוילות — התבונה של ההתבוננות — האמת, ובשם התבונה והתכונה — יש לשים קץ להתכחשות ולומר את האמת.

לא ערובות אלא בריתות

שנית לא-ישראל לא-זכקש עוד משום מעצמה או קטנתה מעצמות. ערובה היצדדית לקיפוח או לשטח עליו חלה ריבונותה למעשה.

שמונה שנים הלפני מאז התלה הריצה את הערובה. אנו אמרנו כי היא לא ניתנה היום יש אפשרות לכל ארץ בישראל לשפוט אבהתו של מי היתה ובנה או של שלושת שרי החוק דבית מפא"י? אולם יש מלאכה אשר אי-עלפי שתכלית אין לה עצם עשייתה מכאן נזק משל למה הדבר דומה? איש מחפש זהב בנחלתו שאינו, ובחפשויו תפור בורות, את הזהב לא ימצא, אך את נפשו את נפש בניו את נפש שכניו — יסכן, הערובה לא ניתנה ולא ניתנה אדם עצם בקשתה מעמידה את ישראל במצב בו אין היא צריכה בו אין היא יכולה בו אסור לה להמצא. לאסור ישראל מפתח מפני אויביה ישראל מבקשת תמות זרים, ישראל מצפה שחילום זרים בעת סכנה כיום מקורה ישכח דגם לא למען ארצם אלא למענה.

במקום בקשת ערובה היצדדית תתחייב ישראל לכריתת בריתות הידדיות, יש מלאכה אשר עצם עשייתה מכאן תועלת משל למה הדבר דומה? בתקבלה החלטה לסלול בביש, עדי-סלילתו משרים את הצדק ברית עם עמים ידידותיים ועם מדינות ידידותיות, היא מדיניות נכונה אשר הבשילה עוד תבטל פירותיה.

כדברי על הרעיון המקורי שלנו של מדיניות לכריתת בריתות, על מיד העלות על לוח לבנו את הרעיון הגדול שלנו לכריתת ברית ידידות בין מדינת ישראל לבין הרפובליקה הצרפתית.

פרשת היחסים בין ישראל לצרפת מיוחדת, היא חן ימים מיד לאחה קום המדינה בהם בקשנו את האחרים למדינות החוק הרשמית של מדינתנו להתקרב אל צרפת, לגלות ידידות אל צרפת, לא אביא הערב את הדברים ששמענו מפיהם אמנם הם רשומים אולי הם איך יודעים אך תלילה לא אהנו צניהם למען האינטרס העליון של האומה. עוד לפני מספר חודשים עלולה היתה העתונות הרשמית למעט כולה להביא בכיה לדור, בגלל סיבת אידיאלוגיות כביכול ולקלקל את היחסים בין מדינת ישראל לבין הרפובליקה החמישית בראשותו של הגנרל דה גול, גם את הדברים האלה למען האינטרס העליון של האומה — לא איש מוטב שנשכחם אולם אנו עוד בהימננו כאופוזיציה עמלנו-נוסוף לעמול למען הידידות בין צרפת ובין ישראל יש לכרות ברית ביניהן.

ערך הברית עם צרפת

מה ערכה של ברית זו לישראל?
יהיה לנו בפעם הראשונה את תקופת המשמונאים בעל ברית אדיר כוח מרתיע, כוח מסייע, אבל לא רק זאת. וכרו: עדיין יש המדברים על אפשרות של השמדת ישראל, הדברים האלה, השמדת ישראל, לא מירושלים לפני הושמעו בווינינגטון, הדברים האלה הושמעו בתל-אביב לפני שהועלו בלונדון, והלילה הזה, יירדי שלי, נפנה בקריאה לכל המפלגות בישראל, שרובן מיוצגות במתיחת ועידתנו: למען עמנו ולמען עתידו, אל תוסיפו עוד דבר על השמדת ישראל! לא היססו אבותינו להעלות דברים אדירים: „לעדי עדי“, „לדורי דורות“, לנצח נצחים, „לעולמי עולמי“ ובעקבותיהם אנו נאמר: נכון, פעמיים נחרבה מדינתנו, ששה מיליון מבני עמנו הושמדו, אבל המדינה שהוקמה אתר הפסקה בקיומנו הממלכתי של 1800 שנה ובמחיר דמים והשמדה שלא היו כמוהם בחולות האנושות — המדינה העברית המחודשת לא תושמד, לא תימחה, לא תיעלם! היא תהא קיימת לעדי עדי, לנצח נצחים, לדורי דורות.

זאת אומרים אנו, אבל בעולם הרחב, כאשר משוים את המספרים: שני מיליון מול ונגד 40 מיליון, 50 מיליון, 60 מיליון, 90 מיליון, אומרים — מי יודע אם עתידם מונחם? כאשר תהיה לנו ברית זאת — השאלה היא פסיכולוגית-מדינית, אבל השפעתה היא מכרעת — לא יאמר עוד איש בעולם: 2 מיליון נגד 40, 50, או 60 מיליון.

אולם ברית זו חשובה לא רק לישראל, חלפו הימים בהם מנהיגי ישראל אמרו, רצו לומר, יכלו לומר: מי אנו? מה כוחנו? עפר ואפר אנחנו. ערך רב, לברית הדדית זאת, לשתי המדינות.

יהיה לה לצרפת בעל-ברית נאמן, כפי שרק ישראל יכול להיות, בארץ הברית של שלוש היבשות, באזור בו צרפת עדיין לא סיימה את תפקידה, אנו מדינה קטנה; צרפת מדינה גדולה; אל תודידו ראש, אורחי ישראל, כוחה היחסי של מדינת ישראל לגבי אויבה של צרפת בחלק זה של העולם, כימים אלה, הוא גדול מכוחם היחסי של בעלי בריתה של צרפת באירופה, לגבי אויבה של צרפת שם, בין שתי המלחמות העולמיות, ברית זו, מבחינתה של צרפת לא תהיה רק עם מדינת ישראל, למעשה

זאת תהיה ברית משולשת: ישראל—צרפת—העם היהודי, בריטניה נתנה את הצהרה בלפור, ועד היום, בו היא החלה להתכחש להתחייבותה, היא כבשה את אהדתה, את תמיכתה, את לבו של כל העם היהודי, כולנו זוכרים זאת, משחר נעורינו, כריתת ברית בין צרפת לישראל תתן לצרפת את הזמיה שבריטניה לקחה אותה ויתרה עליה, לקחה ב-1917, החלה לותר ב-1920, זה גורם בעל ערך, בשביל הרפובליקה הצרפתית, לכן יש הדדיות בברית הזאת, אנו נוסיף לעמול למענה, אם נרטיב ממשלה, יש יסוד לתקוה כי יבוא היום המפואר, הברית הזאת תחתם ע"י ממשלת ישראל וע"י ממשלת צרפת, אבל אנו רואים בענין זה ענין לאומי ממדרגה ראשונה, אנו מאחלים איפוא שברית צרפת—ישראל, תחתם עוד בימים, בהם קיימת בישראל ממשלה, אשר אנו רוצים להוריד אותה — ונוריד אותה.

בראי. התקדמות. אם מישוה מכיר כי שנות היא שנות. אולם תיפוסה של שנות היא החכמה של האילות — התבונה של התבוננות — האמת ובשם התבונה והחכמה — יש לשים קץ להתחזקות ולומר את האמת.

לא ערובות אלא בריתות

שנינו — ישראל לא תבקש עוד משום מעצמה או קבוצת מעצמות. ערובה חד צדדית לקיומה או לשטח עליו חלה ריבונותה למעשה.

שמונה שנים חלפו מאז החלה הריצה אחר הערובה. אנו אמרנו כי היא לא תינתן. היום יש אפשרות לכל ארצה בישראל לשפוט אבחנתו של מי היתה נכונה שלנו או של שלושת שרי החוץ דבית מפא"י? אולם יש מלאכה אשר אי-על-פי שתכלית אין לה עצם עשייתה מביאה נזק משל למה תדבר דומה? איש מחפש וזה נבחלתו שאינו נבחיפשויו תפטר-בורות. את הזהב לא ימצא אך את נפשוו את נפש בניו את נפש שכניו — יסכן הערובה לא ניתנה ולא תינתן. אולם עצם בקשתה מעמידה את ישראל במצב בו אין היא צריכה בו אין היא יכולה בו אסור לה להמצא. לאמור: ישראל מפקדת מפני אויביה. ישראל מבקשת חסות זרים. ישראל מצפה שהיילים זרים בעת סכנה ביום פקודה ישלכו זרם לא למען ארצה אלא למענה.

במקום בקשת ערובה חד צדדית תועמל ישראל לכריתת בריתות הדדיות. יש מלאכה אשר עצם עשייתה מביאה תועלת משל למה הובר דומה. נתקבלה החלטה לסלול כבוש. עדי סלילתו משדרים את הקנה ברית עם עמים ידידותיים ועם מדינות ידידותיות — היא מדיניות מעשית אשר הבשילה ועוד תבשיל פירותיה.

בדברי על הרעיון המקורי שלנו של מדיניות לכריתת בריתות על מיד להעלות על לוח לבנו את הרעיון הגדול שלנו לכריתת ברית ידידות בין מדינת ישראל לבין הרפובליקה הצרפתית.

פרשת היחסים בין ישראל לצרפת מיוחדת והיא הן נמים מיד לאחה קום המדינה בהם בקשנו את האחראים למוצינות החוץ הרשמית של מדינתנו להתקרב אל צרפת לגלות ידידות אל צרפת. לא אביא הערכ את הדברים ששמענו מפיהם אמנם הם רשמיים אולי הם אף ידועים אך תלילה לא אחזק עליהם למען האינטרס העליון של האומה. עוד לפני מספר חודשים עלתה היתה העמנוות הרשמית כמעט כולה להבוא בכיה לידה בגלל סיבת אידיאולוגיות כביכול ולקלקל את היחסים בין מדינת ישראל לבין הרפובליקה החמישית כראשוחו של הגנרל דה גול. גם את הדברים האלה למען האינטרס העליון של האומה — לא אגיש מניק שושכחם אולם אני עוד בהיחמו באופוזיציה עמלנו ונוסיף לעמול למען הידידות בין צרפת ובין ישראל יש לכרות ברית ביניהן.

ערך הברית עם צרפת

מה ערכה של ברית זו לישראל?
היה לנו בפעם הראשונה אתר תקופת ההשמונאים, בעל ברית אדיר.
כוח מרתיע, כוח מטייע. אבל לא רק זאת. זכרו: עדיין יש המדברים על
אפשרות של השמדת ישראל. הדברים האלה, השמדת ישראל יצאו
מירושלים לפני שהושמעו בווינגטון. הדברים האלה הושמעו בתל-אביב
לפני שהועלו בלונדון. והלילה הזה יידידי שלי, נפנה בקריאה לכל המפלגות
בישראל, שרובן מיוצגות בפתיחת ועידתנו: למען עמנו למען עתידה אל
הוסיפו עוד דבר על השמדת ישראל! לא היססו אבותינו להעלות דברים
אדירים: "לעדי עד", "לדורי דורות", "לנצח נצחים", "לעלמי עולמים"
ובעקבותיהם אנו נאמר: נכון, פעמיים נחרבה מדינתנו, ששה מיליון מבני
עמנו הושמדו, אבל המדינה, שהוקמה אתר הפסקה בקיומנו הממלכתי
של 1800 שנה ובמחיר דמים והשמדה שלא היו כמוהם בתולדות האנושות
— המדינה העברית המחודשת לא תושמד, לא תימחה, לא תיעלם. היא תהא
קיימת לעדי עד, לנצח נצחים, לדורי דורות.

זאת אומרים אנו. אבל בעולם הרחב, כאשר משווים את המספרים:
שני מיליון מול נגד 40 מיליון, 50 מיליון, 60 מיליון, 90 מיליון, אומרים —
מי יודע אם עתידם מובטח? כאשר תהיה לנו ברית זאת — השאלה היא
פסיכולוגית-מדינית, אבל השפעתה היא מכרעת — לא יאמר עוד איש
בעולם: 2 מיליון נגד 40, 50, או 60 מיליון.

אולם ברית זו חשובה לא רק לישראל. הלפו הימים בהם מנהיגי ישראל
אמרו, רצו לומר, יכלו לומר: מי אנו? מה כוחנו? עפר ואפר אנחנו.
ערך רב, לברית הדדית זאת, לשתי המדינות.

יהיה לה לצרפת בעלי-ברית נאמן, כפי שרק ישראל יכול להיות.
בארץ הברית של שלוש היבשות, באזור בו צרפת עדיין לא סיימה את
הפקידה, אנו מדינה קטנה; צרפת מדינה גדולה; אל תורידו ראש, אזרחי
ישראל. כוחה היחסי של מדינת ישראל לגבי אויבה של צרפת כחלק זה
של העולם, בימים אלה, הוא גדול מכוחם היחסי של בעלי בריתה של
צרפת באירופה. לגבי אויבה של צרפת שם, בין שתי המלחמות העולמיות,
ברית זו מבחינתה של צרפת לא תהיה רק עם מדינת ישראל, למעשה
זאת תהיה ברית משולשת: ישראל—צרפת—העם היהודי.

בריטניה נתנה את אצות בלפור, ועד היום, בו היא החלה להתכחש
להתחייבותה, היא כבשה את אהדתו, את תמיכתו, את לבו של כל העם
היהודי. כולנו זוכרים זאת, משחר נעורינו. ברית ברית בין צרפת לישראל
תתן לצרפת את הוסיפה שבריטניה לקחה אותה ויתרה עליה. לקחה ב-1917,
החלה לותר ב-1920. זה גורם בעל ערך בשביל הרפובליקה הצרפתית,
לכן יש הדיות בברית הזאת. אנו נוסף לעמול למענה, אם נרכיב ממשלה,
יש יסוד לתקוה כי יבוא היום המפואר, הברית הזאת תחתם ע"י ממשלת
ישראל וע"י ממשלת צרפת, אבל אנו רואים בענין זה ענין לאומי ממדרגה
ראשונה, אנו מאחלים איפוא שברית צרפת—ישראל תחתם עוד בימים,
בהם קיימת בישראל ממשלה, אשר אנו רוצים להוריד אותה — תוריד אותה;

בצרפת ישנו ועד גדול למען ברית צרפת-ישראל מורכב מחשובי
מנהיגי הרפובליקה בראש הוועד הזה, עומד ידיו מצויין של צמנו ומדינתנו
והרשו נא לי לקרוא בפניכם מברק שהיה לי הכבוד לשלחו הבוקר
לבוה ידידיך שמחים בנצחונך המזהיר האישי המדיני
והמוסרי.

מחיל לחיל ידידי היקר למען גדולתה של צרפת למען
הידידות בין צמנו למען הברית בין ארצותינו.
מברק זה שלחתי למר זאק סוסטל.

קבלתי גם הבוקר מברק ממר זאק סוסטל אולם תוכנו הוא אישי
לא אוכל לתת לו סומבי.

אין אנו רוצים להתערב בענייניה הפנימיים של צרפת, אבל המפלגות
הצרפתיות, ואלת שתיים, ישנן ידידים לישראל, וגם ידידים לנו, אולם
זכאים אנו לומר, כי נצחוננו של ידידנו המצויין, נשיא הוועד למען ברית
בין צרפת לישראל, זאק סוסטל, הוא לטובת ישראל, כפי שמשלונם של
הקומוניסטים ומפלגת הפוזיאדיסטים, את הם לטובת ישראל.

הערב הזה, ברצוני גם לברך בינינו ידיד מסור, איש רב פעלים,
אח המזכיר הכללי של הוועד למען ברית צרפת-ישראל, את חברנו יקירנו
מר שלמה פרידריך.

יחסינו עם עמי ערב

חוזה שלום או יחסי שלום

שלישית — ישראל לא תחזור עוד על בקשות חד-צדדיות לשלום ללא
תנאים עם עמי ערב, שמנו לב, כי בשלוש מפלגות אחרות הובעו דעות,
לפיהן בקשות אלו התורכות הנשנות, אשר התשובה עליהן היא שלילית
תמידית מביאות נזק למדינת ישראל, אנו שמחים על דעות אלו שהובעו
במפלגות אחרות, לאחר שבמשך שנים, מאז קום המדינה, היינו היחידים
בהבעתן.

היתה מלחמה בין מדינת ישראל לבין עמי ערב מסוימים, אין הכרח
אין צורך, אין אפשרות, אין יכולת לקיים מלחמה נצחית בין עמים, וכפי
שהיה מקובל, אחר כל מלחמה בין עמים שונים, בן הציג הממשלה החדשה
בישראל בפני עמי ערב את הבחירה הידועה: או כתב של חוזה שלום, או
עובדה של יחסי שלום, נבחר את התנאים לחוזה שלום כתוב ותתום, והם:

(1) הנצאת כל החילות הזרים, או פרוקם, משטחה ההיסטורי של
ארץ-ישראל מערבה ומזרחה לירדן.

(2) הכרה בארץ ישראל המאוחדת כמדינה עברית, בה ינתן בסיוע
בינלאומי, שיקום מלא לפליטי מלחמת 1948 שיבחרו לחיות בה כאזרחים
נאמנים, ויובטח שוויון זכויות מוחלט לכל תושבי ישראל, ללא הבדל מוצא
עדה ודת.

(3) השלום עצוים על נזקי התוקפנות שנגרמו לישראל.

(4) החזרת שוויון של הרכוש היחודי שהופקע בארצות ערב.

אם וכל עוד, חוזה שלום כזה לא הושג ולא נחתם, תציע הממשלה
החדשה לעמי ערב את האפשרות השנייה, והיא: קיום יחסי שלום, ובהתאם
מהי מהותם:

- (1) בטול מפרש של מצב המלחמה המוכרז והקיים.
- (2) הימנעות מוחלטת מכל התקפה ישירה או עקיפה.
- (3) לא איזמי מלחמה ולא הכנות למלחמה.
- (4) קץ למלחמה הכלכלית נגד ישראל.
- (5) היסול המצור ביבשה ובנתיבי הים הבינלאומיים.

באין חוזה שלום כתוב וחתום, באין יחסי שלום הלכה למעשה, עולה
הבעיה של זכות להגנה לאומית עצמית, המוכרת במשפט הבינלאומי. אם
עמי ערב בוחרים להכריז, לקיים ולעשות מצב מלחמה ביניהם לבינינו,
משתמע, כי זכותנו להגנה לאומית עצמית, כוללת יוזמה הגנתית, מסלול
אחרת בישראל מכנה רעיון זה בשם "הגנה יוזמה", אנו משערים כי
המונח "יוזמה הגנתית" הוא יותר מדויק, אבל עלינו להוסיף, כי אין זו
אלא שאלה של מונח שאיננו קובע; התוכן הוא המכריע. יוזמה הגנתית או
הגנה יוזמה הם מונחים שונים, למעשה חזים בתוכנם, של הרעיון הגדול,
אשר אנו נושאים. התוכן האמיתי, המדיני של זכות ההגנה הלאומית העצמית
של מדינה מוקפת אויבים, המכריזים על רצונם למחות אותה מעל פני
האדמה.

בינינו ובין טורקיה

רביעית — הממשלה תעשה מאמץ להתקרבות מחדשת עם טורקיה,
אחד כריתת ברית בגדה, אמרו האחראים למדיניות החוץ הרשמית, כי טורקיה,
שהצטרפה אליה, תשפיע על מדינות ערב, הנמנות עליה, להמעיט איבתן
לישראל, אנו אמרנו כי יהיה להיפך, כי מדינות ערב, החברות בכרית
בגדה, תשפענה על טורקיה להמעיט את ידידותה לישראל. היום יכול כל
אזרח עברי לשפוט, אֶבְחַנְתוּ המדיניות של מי הוצדקה, בינתיים התחוללה
הפיכה בבגדה, שאין לכוננה בשם מהפכה, וברית בגדה אינה אלא שם,
הממשלה הטורקית יכולה איפוא לשקול מחדש את העמדה שנקבעה על-
ידי לגבי ישראל כתוצאה מחתימת ברית בגדה.

אני מתכבד לפרך בתוכנו את מיופיה כוחה של הרפובליקה הטורקית,
ברצוני לומר, כי אנו מאמינים, כי ישנם אינטרסים הדדיים משותפים
ועמוקים בין ארצו לבין מדינת ישראל, אנו מאמינים בחידוש הידידות בין
ארצו לבין מדינת ישראל, אנו מבקשים ממנו להודיע לממשלתו כי המפלגה
השנייה בישראל, העומדת להיות המפלגה הראשונה בישראל, קוראת לטורקיה
לשקול את עמדתה, כדי, קודם כל, לבטל את המצב הבלתי נורמלי הקיים
בימים אלה, בו שגרירה של טורקיה בישראל נמצא באנקרה, ושגרירה של
ישראל בטורקיה יושב בירושלים, צריך שהיה להיפך: שגרירה של
טורקיה בישראל יבוא לירושלים, ושגרירה של ישראל בטורקיה יסע
אנקרה.

יחסנו לקומוניזם

חברות — נשאל ליחסים תקינים עם ברית המועצות ועם האומות שהיטל עליהן משטר זה או דומה לזה של רוסיה הסובייטית.

אולם לא נשאר שום ספק, כי לפי הכרתנו התפשטות הקומוניזם היא סכנה לכל ערכי התרבות הצדק בהם ישראל מאמין מיום היוותו לעם. בימים אלה על רקע היחסים בין הקומוניזם והעם היהודי נתן לנו סופר רוסי גדול, אשר ספרו אסור לפרסום בארצנו את העצה הבאה: "זה מתור כל כך שאנשים אלה אשר לפנינו שחררו את האנושות מעול האלימות, ואשר הם רבים מהם מקריבים את עצמם לשחרורה נאי צדק — לא יעמוד ידם הכה לשחרר את עצמם מנאמנותם לזהות מיושנת לפני-מבולית. חסרת כל משמעות; שאנשים אלה לא יתעלו מעל עצמם ולא יימוגו בקרב שאר העמים אשר את דתם הם ייסדו" — דברי בוריס פסטרנאק.

אופייני הוא שהאנשים אשר אסרו את פרסום הספר הכילל בין השאר את הדברים האלו נתנו לנו עצה זו עצמה במהדורה החדשה האדומה של הפרוטוקולים השחורים: — להימנע להיעלם! במהדורה הזאת של הפרוטוקולים השחורים כתוב גם שאני אמרתי את הדברים הבאים: "זה 10 שנים אנו מהפשים מוסוליני יהודי. עזרו לנו למצוא אותנו מוסוליני הוא האיש שהציל את האנושות מהקומוניזם". כל ילד בישראל יודע שמעולם לא אמרתי לא יכולתי לומר דברי טומאה אלה. אבל עלי לומר למתכבדים הצ'קיסטיים של המהדורה החדשה של הפרוטוקולים האוכריסטיים: אחת הסיבות שבגללן אני שונא את הפשיזם משחר בעורי היא שיש בו אלמנטים לא מעטים של הקומוניזם.

אבל ובעיקר נשיב לעצתו של פסטרנאק ומחרימיו כאחד: — זהותנו היא עליקת יומין, אך היא אינה מיושנת. היא מתחדשת. לא נותר עליה ואנו המכיטים בעיני הרוח של עם אשר חיי עולם נטעו בו באימפריות מתגבשות ומתפוררות, עולות ויורדות, אנו יכולים לומר: עם ישראל לא ייעלם — הקומוניזם יחלוף. במאבק המתנהל בימינו עם הקומוניזם ועל-ידו אין חדש, אם כי יש בו חידושים. זה המאבק הישן אך לא המיושן. בין עבדות לבין חרות. ואנו המכיטים במאבק זה בעיני רוחו של עם אשר חיי עולם נטעו בו יודעים ויכולים לומר בכל ההכרה ובאל הבטחון, כי ידה של החרות תהיה על העליונה לנגד עינינו.

לגבי גרמניה

שישית — ישראל לא תבקש עוד, לא במישרין ולא בעקיפין, כי המדינות הגרמניות תקיימנה עמה יחסים דיפלומטיים. לפי הכרתנו לא יוכל לשבת בירושלים שגריר שהוא נציגו של עם אשר כמעט כל הנמנים עליו, השתתפו, מי במישרין ומי בעקיפין, ברצח 6 מיליון יהודים. אנשים נשים וטף, לא ישב. תחת ממשלה לאומית ליברלית, שגריר גרמני במדינת ישראל לא ישב שגריר ישראל בגרמניה.

עמי אסיה ואפריקה

שביעית — נשאף להבנה. לידידות. לכבוד הדדי ולשתוף פעולה עם עמי אסיה ואפריקה. באמרי דברים האלה יש לי הכבוד לכרז בקרבנו את הוד מעלתה שגרידה של גאנה בישראל. לא נשאר ספק ביחס לשאלה מה מקומה של מדינת ישראל בעולם הזה. לשאלה זו שלוש בחינות אחת גאוגרפית, במידה שיש לה ערך בתקופת מטוס הדחף האודחה. הלא מבחינה זו ישראל היא חלק של אסיה. מן הבחינה השנית, התרבותית, ישראל מחזיקה את תרבות העברים הקדמונית של ששת מדינות הציפיליזציה של ישראל היא המשכה היסטורית של אירופה. בקובעי את העובדה הזאת אין בכך כל שמץ של התנשאות כלפי עמי אסיה ואפריקה. להיפך, בה יתבטא יחס הכבוד שלנו אליהם. כי ברבות הימים יקבלו כל עמי אסיה וכל עמי אפריקה את שיטות הייצור, את תנאי הייצור, את יחסי הייצור של אירופאמריקה ולא להיפך. אנו מאמינים בשוויון תוך עליה, לא בשוויונות תוך ירידה. כך נושית ידנו יד ידידים מכבדים ומכובדים, לכל עמי אסיה ואפריקה.

מעמדה של ירושלים

ששית — הממשלה החדשה תעשה מאמץ מיוחד כדי להביא לשוני המצב הבלתי נורמלי, בו רוב השגרירויות הציירויות של המעצמות והמדינות, אשר נציגיהן מגישים כתב האמנות לנשיא המדינה, נמצאות מחוץ לירושלים. הצלחת המאמץ הזה כשל מאמצים רבים אחרים, חלילה. כמובן, בהודיות, אבל נעשה איתו: כדאי לעשותו. אין להשלים עם מצב בלתי נורמלי, בלי נסיון לשנותו. אנו מקוים כי יבוא יום ולא ירחק, בו כל לפחות רוב השגרירויות של המעצמות והמדינות הילידיות, המצאנה לא בתל-אביב, או כרמת-גן אלא בירושלים הנצחית, בירת ישראל.

מה נעשה בשטח הכלכלי-חברתי?

אם העם יתן בנו אמון להרכיב ממשלה ולעמוד בראשה, מה נעשה בשטח הכלכלי-חברתי? כדי להשיב לשאלה זו, חובה עלינו, בראש וראשונה, לקבוע עובדות יסוד, להעלות מספרי מופת.

למשק הלאומי הזרם, בעשר השנים האחרונות, ממקורות שונים, סכום, העולה על שלושת אלפים מיליונים דולרים. האם, על אף סכום הסך תקדים זה בעזרת חוק, אנו מתקרבים למשק הנדשא את עצמו, או אנו מתרחקים ממנו? לשאלה זו ניתן את התשובה בעזרת המספרים הבאים:

כשנת 1954 היה ההפרש בין הכנסות הייצוא לבין הוצאות הנוכחא או הגרעון במאון המסחרי: 208 מיליונים דולרים. ב-1955 — 247 מיליונים דולר, ב-1956 — 257.3, ב-1957 — 292.8 מיליונים דולר, במחצית

הראשונה של 1958 — ינואר-יוני — 134.6 מיליונים דולר. ובאותה תקופה עצמת של השנה הקודמת 126.4 מיליונים דולר. יוצא כי קו ההתפתחות הוא לריבוי הגרעון המסחרי ולהתרחקות ממשק הנושא את עצמו. משק המכסה את הוצאות הייבוא שלו על ידי הכנסות הייצוא שלו.

קו ההתפתחות בהשקעות חוץ הוא: ב-1951 — 63 מיליון דולר. ב-1952 — 41 מיליון דולר. ב-1953 — 20 מיליון. ב-1954 — 15 מיליונים. ב-1955 — 17 מיליונים. ב-1956 — 9 מיליונים. ב-1957 — 30 מיליונים. בעשרת החדשים האחרונים של 1958 — 20 מיליונים. מלבד תנודות קלות קו ההתפתחות בהשקעות חוץ מוביל מטה.

המשק ההסתדרותי בעשר שנות המדינה

במשך עשר השנים מ-1947 עד 1957. היתה התפתחות מסויימת למשק הקרוי "ההסתדרותי". המזכיר הכללי של ההסתדרות סיפק לנו את המספרים היסודיים כיהם לשלשת הקונצרנים העיקריים שלה. המספרים הם: ב-1947 היה פדיונה של "תנובה" — 11.800 מיליונים לירות. ב-1957 — 237 מיליון לירות.

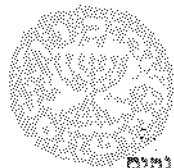
הפדיון המסחרי של "המשביר המרכזי": ב-1947 — 11 מיליון ו-500 אלף לירות. ב-1957 — 325 מיליונים.

המחזור של "סולל בונה" ב-1947 — 11 מיליונים לירות; ב-1957 — 260 מיליונים לירות.

אם מותר להוסיף את המספרים האלה — המחזור של שלושת הקונצרנים ב-1947 — 34 מיליון לירות; וב-1957 — 822 מיליון לירות.

אנחנו חושבים שיש קשר בין שני קווי ההתפתחות האלה. קשר של סיבה ותוצאה. הוא התבטא גם בבשורה המצויינת למשקיעי חוץ. שהיתה בפני המזכיר הכללי של ההסתדרות. לאמור: המשק במדינת ישראל הוא בששים אחוז. כבר משק ממלכתי צבורי. וההסתדרותי. ורק ארבעים אחוז — משק פרטי. ובתוך ארבעים אחוז אלה יש גם סוגים שהם בעצם אינם מסוגי המשק הפרטי. לכן, אומר המזכיר הכללי של ההסתדרות: לא נותרו אלא איים של המשק הפרטי הים הגדול המקיף אותם הוא של המשק הממלכתי. צבורי ההסתדרותי. הרמז הוא — אי-אפשר לומר אם ירצה השם. כי הדבר הוא רע בשביל עמנו. — אלא אם תרצה ההסתדרות. יציפו גלי הים הסוערים האלה את האיים האחרונים ובעוד זמן נזויה כולנו במשק ממלכתי. צבורי ההסתדרותי בלבד.

זו הסיבה והתוצאה. אין לומר, שהמשק ההסתדרותי התפתח כפי שהתפתח משום שהיו השקעות חוץ מעטות. אלא להיפך, משום שבכוחה של המדינה וכלי מוסדותיה הניעו הקונצרנים ההסתדרותיים לאן שהגיעה היה מיעוט בהשקעות חוץ. ונראית בעליל ירידתן.

תרופה זמנית ופתרון יסודי

מה נעשה כדי לשנות את המצב? וודאי, עלינו לזכור שאם נקים ממשלה בִּסְוֹף 1959, הרי דווקא השנים הבאות תהיינה קשות למדינת ישראל. המקורות העיקריים מהם נשאבה עזרת חוץ, ייובשו כמעט לחלוטין. ותשלומי החובות, שנלקחה על חשבון הדור, בעשר השנים האחרונות, יחולו בשנות הששים. כדי לעבור את תקופת המעבר, וודאי יהיה צורך להשיג מלווה ממלכתי לקונסולידציה, ויהיה הכרח לקרוא לעם היהודי לעשות מאמץ מיוחד למען עיבור את תקופת הקשיים המיוחדים ולמען תת סיכוי לממשלה הלא-סוציאליסטית הראשונה במדינת ישראל. ואנחנו בטוחים, כי יושג המלווה הממלכתי מידידינו; והעם היהודי יבין וייענה.

אולם, לא זה הפתרון. זהו תרופה זמנית. היכן הפתרון האמיתי? מה נעשה?

להבראת המשק

ראשית — הממשלה הלאומית-ליברלית תיקרא לכל בני עמנו, ברחבי תבל; אחינו, בואו והשקיעו מהונכם, ממרצכם וכשרונכם במדינת ישראל. רכושכם לא יופקע, לא יושמו בדרככם שום מכשולים ביורוקרטיים. לא תידרש מכם, לא במישרין ולא בעקיפין, לא במפורש ולא ברמיה, שום שותפות צבירתית. בניתם עולם ומלואו. בואו בני את ארצנו הקטנה למען תהיה גדולה. הם, בהיותם בטוחים כי חדש הוא המשטר, לא מתנכל ולא מתנקש, ולא מתנגש — יבואו וישקיעו. זהו אמזנתנו.

שנית — נבטל את הפיקוח על המטבע הזר. כפי שדרשנו עוד לפני ארבע וחצי שנים, בועידתנו השלישית, למען ריבוי השקעות, למען הנסיון, דב-הסיכויים, לעשות את ישראל, מבחינה מסויימת, לשווייץ שניה, לבנק בינלאומי, ביטול הפיקוח על המטבע הזר, זהו הדרך להשגת שתי המטרות האלה.

שלישית — נעשה מאמץ, כדי לייצב את המטבע ולייצב את המחירים — והא בהא תליא — ולייצב את השכר, תוך דירוגו הצודק, מבחינת השכלה והתמחות.

רביעית — ננהיג ריפורמה יסודית בשיטת המסים, נשתית את השיטה החדשה על שתי יסודות:

(1) ביטול כל אפליה, שוויון מוחלט בתשלום המס, כל עוד יהיו קיימים מפעלים הסתדרותיים, הם יהיו חייבים בתשלום כל המס בו חייב כל אזרח אחר בישראל.

(2) להשאיר בידי האזרח, בכל השכבות, חלק צודק מפרי עמלו, כדי לעודדו לפרוץ גובר, ליזמה ולחסכון.

המישית — נביא בפני הכנסת חוק להפרדה בין איגוד מקצועי של עובדים, או גוף פרטי, לבין בעלות על מפעלים עסקיים.

חוק ההפרדה יושמת על היסודות הבאים:

(א) צינע, כי הוא יכנס להוקפו לא מיד, אלא לאחר תקופת מעבר, שהמשכה יקבע בהוק עצמו.

(ב) ועדה מטעם הממשלה החדשה תבוא בדברים לתקופת המעבר עם כל הגורמים, עם בעלי המפעלים, עם הנהלותיהם, עם הנציגות של העובדים בהם, עם השותפים הפרטיים, כדי לתוך התייעצות עמם לקבוע את מעמדם החדש של המפעלים המופרדים.

(ג) לא תהיה כל נוקשות בקביעת מעמד זה, תיבדקנה הרוכים המוצילות ביותר, וכיניהן.

(1) שחרור הקואופרטיבים והקיימים מכל תלות יורידית, או מדינית, באיגוד המקצועי.

(2) העברת מפעלי יסוד מיוחדים, כגון מקורות, לבעלות המדינה.

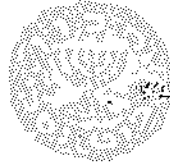
(3) הפיכת מפעלים לקואופרטיבים של העובדים המועסקים בהם עצמם.

(4) הפיכת מפעלים לחברות ציבוריות, או פרטיות.

אנחנו משוכנעים שחוק ההפרדה הוא לא לרעת האיגוד המקצועי, אלא לטובתו. אנחנו תלמידיו של זאב ז'בוטינסקי, רואים באיגוד מקצועי של עובדים ופועלים, גורם בקידמה האנושית, אנו איננו מאמינים שהאדם אשר נולד קבצן, חייב קבצן למות. אנחנו מאמינים באמת של גדול הפסוקים: "כי בצלם האלהים נוצר האדם". כלומר, כל אדם בצלם אלהים נוצר, ולכל אדם, ולכל בנל משפחתו, יש להבטיח קיום בכבוד. ואם איגוד מקצועי מוציא את האינטרסים של חסרי קיום, או של חסרי-קיום בכבוד, הרי הוא גורם, כפי שאמרנו, בקידמה האנושית הגדולה.

אך אם איגוד מקצועי הופך להיות בעל מפעלים עסקיים, בעל רווחים, בעל חיפוש רווחים — המזכיר הכללי של ההסתדרות, הקורא למשק פרטי, קפיטליסטי, מוכרח להודות, שאנשי "סולל-בונה", נהגו לעתים, על פי הכלל: "לכסף אין ריח" — איתו הכלל: "לכסף אין ריח" — אם איגוד מקצועי הוא בעל מפעלים כאלה, והם מתפשטים והם קונים, והם מושכים, והם כובשים, והם מנשלים, אין תוחלת להשקעות, אין תקוה למשק הנושא את עצמו.

ששית — נביא, הצעת חוק נגד קרטלים למיניהם. אנחנו איננו מאמינים שרק קרטלים הסתדרותיים יש לבטל, גם קרטלים פרטיים, יש לפרקם. יחמה פרטית אין כמוה כמכשיר לפיתוחו של משק, התנאי הוא שהיחמה הפרטית, תהיה, יחמה הפעלת, בלי קרטלים, ציבוריים או פרטיים, בלי קונצרנים, בלי עטרטים, כך נבנה את מדינת ישראל.

ביטוח בריאות ממלכתי

שבועית — נציע ביטוח בריאות ממלכתי. בהודמנות זה זרינו ירצה בשם ועידתנו לשלוח ברכת אחים לקופת-חולים לעובדים לאומיים. ליוכלה ה-25 להקמתה קופת-חולים זה קמה כיש מאין. אולי פחות. ואולי יותר, מאשר יש מאין. היא קמה מרדיפות. אני מברך את ידידנו המצויק, מר פצמוני, ראש וראשון למקימה של קופת-חולים; אני מברך את ד"ר יעקב וינשל, את ד"ר רוז, אני מברך את כל עוזריהם, אני מברך, בשם הועידה, את הרופאים ואת המתרפאים ואת הכריאים, ולואי ואיש מהם לא יחלה. ואנחנו, אנשי המהתרת הלוהמת והמשהדרת, נאמה לכם, כלשון הנצח: זכרנו לך חסד נעיריך... לכתך אחרינו כמדבר, בארץ... זרועת מוקשים. כאשר נמצאו רופאים בישראל, שהשליכו מאחורי דלתם פצועים שותתי דם, משום שכך נצטוו על-ידי מי שנצטוו באתם, אתם, רופאיה של קופת-חולים — אך לא רק אתם — אחד מאלה שלא נימנו עליכם, אזכיר היום: ידידנו המצויק, אחד מגדולי הרופאים בישראל, הפרופיסור מרכוס, — הוא ואתם הכנסתם אותם, טמלתם בהם, חבשתם פגיעהם, הסתרתם אותם ממבקשי נפשם, העברתם איתם לידינו, תביא הברכה עליכם, ידידינו, ליוכלכם, אולם, אם אנחנו נרכיב את הממשלה ונעמוד בראשה, נציע בטוח בריאות ממלכתי, לא נהסס להציע שקופת-חולים לעובדים לאומיים, תעבור מן העולם הזה, יחד עם קופת-חולים של "הסתדרות העובדים הכללית", יחד עם כל קופות החולים, למען בריאות העם, למען מדינת ישראל, למען יהיה צדק ויושר גם בריפוי של חולי ישראל.

תעסוקה ובטוח נגד אבטלה

שמינית — ננהל מדיניות של תעסוקה מלאה, אנחנו דוחים את האסכולה החדשה, לפיה, אם תהיה אבטלה, לא איכפת, איכפת מאד, אנחנו חושבים שאבטלה היא חולי אורגאני של כל החברה, האוכל בה כל חלקה טובה. הבטלה מעבירה על הדעת; האבטלה עלולה להעביר על הדעת, אנחנו רוצים במדינה בה תהיה תעסוקה מלאה, אבל, אם כתוצאה של התפתחות שאין לחזות אותה מראש, חס וחלילה, מישוה בישראל לא תהיה לו עבודה, אנחנו רוצים, שיהיה, למען עוזר לו, ביטוח ממלכתי נגד אבטלה, אנחנו חושבים שאסור להפקיר אדם, כל אדם, יש לדאוג לאדם, לכל אדם, שאינו אשם בביטולו מן העבודה. אלה קוי יסוד שנציע כדי לשנות את המצב המשקי והחברתי מיסודה, אבל עלינו להוסיף דברי הסבר.

הסוציאליזם שלהם, הליברליזם שלנו

אלו שתי ההשקפות הניצבות היום בישראל — סוציאליזם וליברליזם, הסוציאליזם שלהם מרושה משק התלוי בחסדי זרים, גישול המעמד הבינוני

וההרבתה, שבכוד הפועל ועוניו. הליברליזם שלנו פירושו: הקמת משק
נושא את עצמה. כיום המעמד הבינוני והתפתחותו. שחרור הפועל ורווחתו.
אך אין הליברליזם של המחצית השנייה למאה העשרים, דומה למה
שנקרא ליברליזם במחצית הראשונה למאה התשע-עשרה. הליברליזם, בו
אנחנו מאמינים, פירושו: חרות לאדם ודאגה לאדם. או, במלים אחרות,
חרות וצדק משולבים יחדיו.

במדיניות הפנים

**אם העם יתן לנו אימון להרכיב ממשלה ולעמוד בראשה —
מה נעשה בעניני פנים?**

ראשית חכמה במדיניות פנים, היא, עליה. אנחנו מאמינים בתורת
הרצל, נורדאו ו'בוטינסקי. לאמור: שליחותה של מדינה עברית היא לשוב
ולרכז במולדת את בני העם הפזורים ברחבי תבל. משום כך, הכל למען
שיבת ציון ושיבת ציון מעל לכל. לא זו בלבד שלא נתעלם מן הישג,
אלא, להיפך, נעלה אותו על גס, נעריך אותו במלוא משמעותו ההיסטורית.
של עלית 913,354 אלף יהודים, מעשרות מדינות מאז קום המדינה ועד
סוף ספטמבר 1958, אך, מאז ועד עתה, ירדו 93,405 אזרחים, עולים חדשים,
ואולי יותר מהם וותיקים. נותרו 820 אלף עולים, קבוצי מולדת ומחזשית.
גם זה הישג גדול, רב משמעות היסטורית. אולם, אנחנו טוענים, במלוא
הכרת האמת, כי בתנאים הקיימים, ובאמצעים שהועמדו לרשות המדינה,
אפשר היה להעלות הרבה יותר, לקלוט הרבה יותר ולבנות הרבה יותר.
והראיה — למעלה משלשה מיליארדים דולרים קבלנו, על פי החישוב
הרשמי דרושים היו אלפים דולר לנפש, כדי לקלוט עולה. על פי החישוב
שעשינו, כדי לקלוט את כולם, היה דרוש סכום של בערך מיליארד 640
מיליון דולר. קבלנו שלושה מיליארדים, מה אירע עם היתרה? היו הוצאות
צבאיות. אנחנו יודעים שהיו כאלה. עד היום איננו מבינים למה צריך
להסתיר מפני הציבור את התקציב הצבאי שלנו, האייב בלאו הכי יודע
אותו בדיוק. אולם אנחנו יודעים את המספרים ואנחנו יכולים לעשות את
האומדן, ואם הוא ייעשה, יהיה ברור כי החלק הגדול של התקציב הצבאי
כוסה על ידי המסים שאורחי ישראל שילמו אותם — מלבד מפעלים
הסתדרותיים מסויימים. — והיה גם חלק של הוצאות במטבע קשה, אולם,
אם אנחנו נויריד את ההוצאות האלו, ואת ההוצאות הקלילות, לפי החישוב
הרשמי, של כל 820 אלף העולים שנשארו במדינת ישראל, עדיין תישאר
היתרה של מאות רבות של מיליונים דולרים. הם בחובו. איילמלא בחובו.
אפשר היה לקלוט יותר. ועדין אף אלה לא נקלטו.

בראשון באוקטובר 1958 היו עדיין בכדונים, במבני הצבא הכרטיסי
ובצריפונים, 83 אלף ו-279 נפש בישראל, אפילו קורת גג לא קיבלו. אמנם
אני מציין התקדמות. מ-1955 ועד התאריך אותו נקמתי, קיבלו עשרות אלפי
עולים שיכונים. בראשון בינואר 1955 עדיין ישבו 155,501 נפש במבנים
הארעיים והרעועים האלה. היום יושבים בהם, רק" 83,000 נפש. הפרש
גדול. מה קרה בין 1955 ל-1958? אנחנו יודעים, אנחנו שמענו עדויות...

ביוולי 1955 היתה רעידת אדמה בישראל, חלקית. עדיין מזומצמת. אנתוני מצפים ליותר גדולה מזו. אלפים ורבבות מקרב העולים החדשים, אשר ארבע שנים לפני כן הלכו לקלפי כדי לשים את הפתק „א“, הפעם, לפני שלש שנים. הלכו בגאווה ובגלוי וללא פחד וכשמתחיל, שמו את הפתק „א“ ויבהלו ויאמרו: אם לא נמהר ונבנה שיכונים — נעביך, אבדה מפא"י. אנתוני שמחים שעל ידי עצם עליית כוחנו היטבנו עם עשרות אלפים מבני עמנו. שהיו זקוקים לקורת גג. כן ירבו. אבל זה איננו סתרון. הפתרון הוא היסול מוחלט של כל המעברות, של כל הבדונים. של כל המיכנים הארעיים של הצבא הבריטי. הצבא הבריטי שם ישוב. אנתוני עוזרו להוציא אותו משם. למח ישובו שם יהודים בשביל יהודים אחרים דרושה קורת גג ראויה לכן אדם תרבותי.

ובדברנו על בעיית עליה. אי אפשר לשכוח לממשלה ההולכת חסא בל-יכופר שהיא חטאה כלפי אחינו. בני עמנו. יהודי מרוקו. אפשר היה להעלות את כולם. היום כמעט שאי אפשר. ובשנים המכריעות, כאשר צרפת עדיין היתה במרוקו. עלו מכל קצות הבל: ב-1952 — 23.000 יהודים. ב-1953 — 10.000 יהודים. ב-1954 — 17.000 יהודים. ב-1955 — 36.000 יהודים. הממשלה הזאת סגרה. הלכה למעשה. את שעריה של מדינת ישראל בפני יהודי מרוקו בשנים. בהן אפשר היה להעלות את כולם ולהביא אותם למולדת.

הכל למען שיבת ציון

נשתדל לתקן את המעוות ונעשה מאמץ. כל מאמץ אפשרי. כדי להרבות עליה בישראל. מעל לכל שיבת ציון: הכל למען שיבת ציון. ונעשה מאמץ. כדי לשים קץ לכאב. להרפה. לזעקה: לירידה. 93.000 יהודים ירדו. האפולוגטים הרשמיים אומרים: מה יש? מכל ארצות האימיגרציה יש אנשים שאינם יכולים להסתדר וחוזרים על עקבותיהם. נכון. אבל מדינת ישראל איננה ארץ אימיגרציה. מדינת ישראל היא מולדת. האם רבבות אחרים. לא דווקא עולים חדשים. אלא ותיקים. שישבו פה שנות דור. ששפכו דמם. שסיכנו נפשם. בעלי מקצועות. בוני הארץ. ללא הברדל השקפה — ירדו. מוסיפים לרדת. זה אות אופקה. זו הוכחה למה מביא המשטר הקיים. וזה גם שאלה בטחוניות. 93 אלף. תאחז המקובל של אנשים היודעים לשאת נשק. הוא 10 אלף. הוא לפחות 15. משמע. שבין 9.000 עד 12.000 חיילים עבריים ירדו. הרי זוהי הקוץ דם איומה. מבחינה צבאית. אנתוני מקוים להקים משטר במדינת ישראל. בו יבואו עולים ולא יצאו יורדים.

צנזורה וש.ב.

שלישית — נבטל את הצנזורה המוקדמת של העיתונות. אין היא דרושה למען הבטחון. מומחים למחידעין טוענים שכל שרותי המחידעין בעולם משתמשים בעיקר בעתונות. ב-90 אחוז. או הם כלאיכהי משתמשים בה. וכאשר ל-10 אחוז הנותרים. הריגול הבינלאומי מוצא לו דרכים. כפי שידוע

לנו. הלאוי ולא ימצא אותך. כמו שלפעמים הוא מוצא אותך. מדינת ישראל היא המדינה הלא-טוטליטרית היחידה. בה עדיין קיימת צנזורה פרובנסית על עיתונות. אנחנו נבטל אותה.

רביעית — נערך שינוי יסודי במעמדו של השב. שדותי בטחון פנימיים חשאיים הם. בימינו כורה כל יגונה. אבל העם המאמין כי כאחדות הימים לא ישא גוי אל גוי חרב, זכאי, אף הייב. להביע את אמונתו. כי יבוא יום ולא ישלח גוי אל גוי מרגל, ויבוא יום ולא תשלח ממשלה בלש אחר אודת. לעת עתה היום הזה נראה רחוק, לכן ורושים שרותי בטחון פנימיים חשאיים. אולם השב. שלנו אם לומר לומר כך. משלב שני תפקידים ושני פיקודים בבת אחת: את התפקוד של מלחמה נגד תכני האויב הציפוני ואת התפקוד של שמירת הבטחון הפנימי. אנחנו חושבים, שלוב כזה מביא נזק חמור לתפקוד העיקרי המכריע של כל שדותי בטחון: להילחם במרגלים ובמחבלים. באויב הרוצח לכלותנו. נוסף על כך, שילוב כזה הוא מסוכן מאד לחרותו של האזרח ולבטחוננו האישי. בארצות-הברית של אמריקה קיים מוסד ששמו "סוכנות המודיעין המרכזית", וקיים מוסד נפרד ששמו "הלשכה הפדרלית לחקירות". הסוכנות הראשונה — כלפי חוץ; הלשכה השניה — כלפי פנים. שני אנשים נפרדים עומדים בראשם. ביניהם, כמובן, יש קציני קשר. אצלנו, בידי אדם אחד, האהב משום מה לעסוק בבילוש וריגול ובכל דברים נעימים אחרים, התרכזו שני התפקידים האלה. בהפרדתם אנחנו רואים צורך חיוני למדינת ישראל, גם לבטחונה, גם להבטחת חרות אורחיה. אנחנו נציע, כי יקום שדות בטחון חיצוני מיוחד, שיימצא תחת פיקוחו של המטה הצבאי, ויקום שדות בטחון פנימי מיוחד, שיימצא בתוך מטה המשטרה. ואם יש עדיין ראש ממשלה, האהב לטפל בעסקי ריגול ובעניני בילוש, אין זאת אומרת שצריך תמיד להיות ראש ממשלה, העוסק בדברים כאלה.

בהזדמנות זו רציתי לומר משהו על הממונה על השב. דהיום. שמו של הממונה על השב. הוא — x. אבל אם אדם נושא את השם x, אסור לו להפגש עם עתונאי, למסור לו ראיין ולא להתייצב בפני שאר העתונאים, כדי לעמוד בפני שאלותיהם. לו הם, כל שאר העתונאים, ידעו מי זה האיש, היו בודאי רוצים לשאול אותו, וביחוד, בימים אלה, היה נציג עתון אחר, מעוניין מאד להיג' לו שאלות. אבל הוא איננו. הוא — x. מי שנושא את השם x — הייב להתריש. אין שום סיבה שהממונה על שדות הבטחון הפנימי ישא את השם x. כאשר אנחנו נקים אותו, שמו של הממונה עליו יהיה גלוי בפני אורחי המדינה ויוכלו עתונאים לבוא ולהציג לו שאלות, השמות האלה גלויים בכל הארצות החפשויות. אולם, עם אנשי מפא"י, קורה, לפעמים, דבר משונה: מתי שיש צורך לדרת למתחרת — הם עולים; ומתי שאין צורך במתחרת — הם יורדים.

חמישית — אנחנו נציע שינוי בתרכיב הממשלה. ביחוד יש משרד אחד שהוא נראה לנו לא דרוש. זהו משרד המשטרה. זאל נא תסעו, כאשר דברתי על שדות בטחון פנימי, אמרתי, שהוא צריך להיות מסוגל למטה המשטרה. אבל משרד המשטרה אינו דרוש. השר, העומד בראש משרד זה,

העלין תינתן הסמכות. לאחר חקיקת חוקת היסוד, לקבץ אם זמנים המתקבלים על ידי הכנסת עומדים בהתאמה לחוקה, או סותרים אותה. יש לכך תקדים בארצות הברית של אמריקה. נכון יש גם תקלות מסוימות הקשורות במוסד משפטי-אזרחי כזה. אבל הנסיון הוכיח שמעיקרו מוסד זה מבטיח את חרות האדם מפני התנקשות גם של רוב בבית הנבחרים, וכאשר מאחורינו יעמוד רוב בבית הנבחרים שלנו, נגיד, — נעשה ונקיים — גם את רוב בבית הנבחרים צריך להגביל מבחינת הבטחת חרות האדם והאזרח על ידי עלינות המשפט ואם החוקה תתקבל, אנחנו נציע שאחד מסעיפה יקבע משאל עם בישראל.

בקשר עם הרעיון הזה, שהיא, כמובן, איננו מקורי שלנו — המוסד קיים במדינות דימוקרטיה אחרות, אבל אנחנו היחידים שהבאנו אותו בפני עמנו, וכל המפלגות, ללא יוצאת-מהכלל, דחו אותו — ישנה עכשו איוו התעוררות מיוחדת, בעיקר בשתי מפלגות, תבוא עליהן הברכה, על התעוררותן כלפי הרעיון של משאל עם. שהם דחו אותו כבונפרטיסטי. דיקטטורי, מטעה את העם, הורס את הדימוקרטיה, עוקף את הכנסת, אבל כרצוני לומר דברים פשוטים, אי אפשר להיות נגד המשאל וכעד משאל כפילות זו — אינני רוצה בליל הפתיחה של ועידתנו להשתמש במלים חריפות אך הן קיימות — כפילות זו לא תתקבל על דעתו של שום בן-אדם, בודא לא של יהודי, שיש לו, לכל הדעות, קצת שכל.

הדבר השני שאני רוצה לומר הוא: לו היה מתקיים משאל עם על שיטת הבחירות בישראל, על פי האמת, על פי הכנות, היה צריך, במשאל כזה, להציג, לכל אזרח, את השאלה הכאה: האם אתה מסכים שעל ידי שינוי שיטת הבחירות, תהיה מפא"י, שהיא מיצוט בעם, לרוב בכנסתו, אתה מסכים — כן, או לא? כי זהו הנושא ואין אחר, אבל, כשנציע חוקה נציע משאל עם. אנו מקיים שהוא יעזור לביסוס הדימוקרטיה והתופש בישראל.

מערכת חוקים ישראליים

שנית — נבטל את תקנות החרום הבריטיות הקולוניאליות.

שלישית — נציע מערכת חוקים חדשה בישראל, בהודמנות זו אני רוצה לברך, באופן מיוחד, את יוזמתו הברוכה של ידידנו, מר שופמן, בהגישו את הצעת החוק לעיצוב יחסים חדשים בין פקידי המדינה לבין אזרחיה. אני רוצה לומר, כי אם זכרוני אינו מטעני, הרי זהו החוק הראשון העומד להתקבל בכנסת, הבא, לא להגביל את זכויותיו של האזרח, אלא להגדיל אותן, כמשך עשר שנים נתקבלו בכנסת חוקים, כולם הגבילו, צמצמו את הזכויות האזרחיות, זו הפעם הראשונה, ביזמתו של ידידנו, ובתמיכת ידידיו, בדלית ברירה, נתקבל חוק להגדלת, להעלאת, זכויותיו של האזרח.

נציע מערכת חוקים ישראליים בזה הכתו: חוקים, המתאימים למדינה ישראל המחדשת, עצמיים, כלי זיקה למשפט זה, שישאבו מן המקור האדיר, מן המעיין המתגבר, של המשפט העברי.

מה לעשות במצב המדיני הקיים

התמונה לא היתה שלמה. אילמלא הייתי צומד, לפני סיום דברי על המצב שלא יכול היה להיכלל בפרקי הפעולה, אשר הבאנום למקרה שהעם יתן בנו אמן להרכיב ממשלה. כחזתי למצב המדיני הקיים.

רבותי, לפני שנתיים, בראשון באוקטובר 1956, בליל פתיחת ועידתנו הרביעית, אמרנו את הדברים הבאים: "הימים הם גדולים. הימים הם גורלים. אולי אין היום איש אחד במעצמות הגדולות ובמדינות הקטנות, אשר יקבל על עצמו לומר מה ילד-יום. הכל יתכן. וגם יתכן שהמאורעות עצמם יטילו על הממשלה הכושלת והמתכחשת הזאת, לעשות מחר מעשים שאין היא רוצה לעשותם היום". אני מבקש מכם לשים לב לתאריך. הראשון באוקטובר 1956, ובתאריך הזה, לפניו ועוד אחריו, אמרת הממשלה דהיום "לעולם לא ניוזב", "לעולם לא נפתח", "לעולם לא נהיה הראשונים לחציית גבול. לעולם! אני נשבעת. אני מבטיחה. אני מתחייבת. ובעצם הימים ההם אנחנו אמרנו: "יתכן שהמאורעות עצמם יטילו על הממשלה לעשות מחר מעשים שאין היא רוצה לעשותם היום". התאמתה האכזבה, או לא התאמתה כעבור ארבעה שבועות. אחרי כל השבועות, על אף כל האלות, נאלצה, על ידי המאורעות עצמן, הממשלה הזאת, לתת את הצו — לחצות קו שביחת נשק, לעבור גבול, להכות את האוייב במאורתו, ואז החל מבצע ההתקדמות, הכיתור, הביתור, הכבוש, הנצחון, המבצע המבורך של צבא ישראל הנושא את השם הניצחי "מבצע סיני", אשר אנו הכשרנו את לבבות האומה לקראתו בניגוד לתקומלת הזועה של הממשלה שהתנהלה על ידה. עוד שבועיים לפני עצם המבצע, הדברים האלה חלים גם על הימים האלה, אולי אין היום איש אחר במעצמות הגדולות ובמדינות הקטנות שיכול על עצמו לומר מה ילד יום, הכל יתכן, וגם יתכן שהמאורעות עצמם יטילו על הממשלה הכושלת והמתכחשת הזאת, לעשות מחר מעשים שאין היא רוצה לעשותם היום.

לכן נקבע את עמדתנו לגבי מה שעלול להתרחש עוד השתא, לפני היום בה, העם ייקרא אל הקלמי.

נאצר והאחדות הערבית". מיהו נאצר? מה עמדתה של הממשלה הדין אליו? אני מודה בהכנעה שאיני יודע את התשובה לשאלה. פעם אחת עולה הדובר הרשמי ואומר, באוזני דעת הקהל האמריקנית, שהוא מעולם לא הישזה את נאצר להיטלר, שהוא, כלומר ראש הממשלה, מוכן להיפגש עם נאצר, כל יום ולדבר איתו, הוא מאמין שנאצר, לא יכול היה לעשות, ולא היה עושה, מה שהיטלר עשה. עכשיו תשמענן את המקרא ותבינו: *Could not and would not do what Hitler did*

כעבור תקופת זמן מסוימת יוצא אותה דובר ועתונו ואמרים: צריך לפעול נגד נאצר, ההיטלר הערבי, מנה, איפוא, נאצר? זאת עמדתנו, מן היום הראשון, בו הדיקטטור הזה השתלט על מצרים. הוא המסוכן באויבי ישראל מאז הרשד אשמדאי, לא שינינו את עמדתנו, ואנחנו מיעצים

למשלה ולגורמים היושבים בתוכה. לא לשחק ולא לשנות את עמדתה.
זה האויב הראשון. דע את האויב — אין צח חשוכ ממנו.
האחדות הערבית. יש סיסטמא הכוכשות עולם ומלואו. וכבר אמרנו
דוברינו הרשמיים: לו תנועה האחדות הערבית תיתה מכירה בישראל אנחנו
היננו אפילו מביטים עליה בעין יפה. לו... המשפט המכאיב הזה. ברנלי.
על העבר. אין בו הרכה תועלת. לו — המשפט המזוהה הזה. חל. למעמים.
על העתיד. השמעתם שמשפט המתחיל במלה "לוי" יחול על המצב של
הערבים היו מכירים במדינת ישראל? אבל אין הם מכירים. למה לספק
אין זו אחדות. ואנו מוכירים זאת לא רק לנו. אלא לכל בני החורין באסיה.
באפריקה. בכל רחבי תבל. אין זו תנועה לאחדות לאומית. זכרו. היתה תנועה
של אחדות לאומית סלבית. שמה הנכון היה: פן-סלביזם. זו היתה תנועה
שעבוד זכויה. שנוצרה על ידי עם יחיד. אדיר כוח. כדי להשתלט על
עמים אחרים בשם סיסמת הרמייה של אחדות הסלבים. היתה סיסמת
האחדות של העם הגרמני. לתנועה זו קראו פן-גרמניזם. זו היתה סיסמת
הרמייה שנוצלה על ידי פרוסיה ועוד מישהו. כדי להשתלט לא רק על
שבטים גרמניים שונים. אלא על כל עמי אירופה מסביבם. והמיטה שני
אסונות עולמיים על כל האנושות. כזאת היא תנועת הפן-ערביזם. או הפן-
איסלמיזם. אין זו תנועה לאחדות לאומית. אלא סיסמת רמיה. המנוצלת על
ידי עם אחד. הגדול בין שבטי ערב. היוצאת מקאהיר. שמטרתה להשליט
דיקטטור אחד מן האוקיינוס האטלאנטי ועד המפרץ הפרסי. ובאיחוד זה לא
יכול להיות מקום למדינת ישראל. או לעם ישראל. או לחופשו. או לקידמה.
או לצדק. או לאחווה. או לשלום. תנועה זו לא את ישראל בלבד היא
מסכנת. אלא היא מערערת את היסודות של השלום הבינלאומי. ואנחנו.
שליחות היסטורית מוטלת עלינו. על מדינת ישראל. לגלות את הפרצוף
האמיתי של תנועה זו. פן-ערבית ופן-מוסלמית. כפי שנתגלה. לדאבון לבנו.
בדיעבד. הפרצוף האמיתי של הפן-סלביזם והפן-גרמניזם. לטובת עמנו ולטובת
כל העמים בני החורין.

איוו אחדות היא זה — לו נאצר היה מצליח לעשות את ה"תאראקירי"
שהוא הכין בשביל מר בורגיבה; לו עארף היה מצליח בבגדד להשתלט במקום
קאסם — טוניס ועיראק היה כנראה מצטרפות ל"רמס". (אני חושב שמוטב
לומר "רמס" מאשר "קעם", "רמס" — ריפובליקה מצרית-סורית. מה זה
קעם — "קהיליה" ערבית מאחדת) רמס. אבל היות ועראף לא הצליח.
קאסם שולט. ועראף יושב. עיראק אינה מצטרפת. אחדות לאומית התלויה
באדם אחד במערב או במזרח?

קואליציה נגד ה"פן-ערביזם" של נאצר

זהו השליחות שלנו לנסות להקים קואליציה של כל העמים החופשיים
באירופה ובאמריקה ובאסיה ובאפריקה נגד הסכנה האיומה הזאת הלווחשת
בתור סיסמת רמיה. שלפעמים מתקבלת אפילו על דעת מדינאים ישראלים.
אבל השאלה הישירה העומדת לפנינו היא מה יהיה אם נאצר ינסה להשתלט
על ארץ ישראל המזרחית. הקרויה "ירדן". להודיע או לא להודיע? מה

לעודדו. למה להודיע? אנהני מעולם לא דרשתי להודיע, שביים זה זה היינון
פטרדה זו חו. ויקרה כך וכך. אני חושב שהחיים לימדונו קצת באיסטרטגיה
ובסטרטגמים. אולי מותר לנו לומר, שאנחנו קצת לימדנו איסטרטגיה
וקסטרטגמים. מעולם לא הצענו לומר זאת. מה שאנחנו הצענו, מה שאנחנו
מציצים לומר, הוא ישראל לא תשלים בשום פנים ואופן עם השתלטותו של
נאצר על החלק המזרחי של ארץ ישראל. צאו וראו מבחינת הזכות ההיסטורית
שאנו נושאים אותה — בה אנו מאמינים בכל לבנו — אין שום הבדל בין
הלגיון הערבי או חיל נאצר, אבל מבחינת קיומה של האומה, בטחונה, עתידה,
הרותה, — איזה הבדל, אם עומד, כפי שעומד, הלגיון, או, אם לאורך הקו
המזרחי הפתלתול, יעמוד צבא משולב, הלגיון, מצרים, סוריה, עיראק, תחת
פיקוד אחיד, ולנגד עינינו, קודם כל ומעל לכל, קיומה של האומה, כי רק
אומה קיימת, חיה, בתחורין, תגשים את זכויותיה ההיסטוריות. זהו ההבדל.
זהו הסכנה.

אני יודע שבקרב מפלגות רבות קיימת ההכרה שאין בשום פנים
ואופן, להשלים עם סכנה כזו, וצריך לומר זאת, צריך ללמוד מן הנסיון
של מבצע סיני, צריך לומר זאת, ושום דבר יותר, ושום דבר פחות, כך
אומרים גם בעולם, ינסו אלה להשתלט במזרח — נעמוד נגדם, ינסו להשתלט
במערב, באירופה — נעמוד נגדם, לא בדיפלומטיה השאית, בביכול, מתנהלים
היום עניניה המדיניים של האנושות, אלא להיפך, יש מכשיר של החדעה,
שהיא מבחינת עובדה, אבל יש אצלנו אדם, הקם פתאום ואומר: אם הממלכה
הקרויה "יורן" תתפורר, זנו נדרוש, "פירוש" והוצאת הצבאות, זה רעיון
נקלה.

דובר זה אומר שאסור להודיע מה נעשה, אבל הוא בעצמו הודיע, ואין
זה מעשה ראשון, אסור לגלות שאנו רוצים לקנות נשק מגרמניה, אבל
הוא עצמו הודיע שאנחנו רוצים לקנות שם צוללות, ובינתיים נתגלה והוכח
כי אפשר להשיג צוללות, לא רק באנגליה אלא אפשר להשיג, ואפשר היה
להשיג אותן, גם במדינה ידירות אחרת, אבל זו הכפילות שלו.

למה אני קורא לרעיון זה נקלה? כי בינתיים כבר אמר: אם נאצר
ישתלט — אנו נדרוש פירוש, "נדרוש", הינתן דרשנו פירוש של חצי האי
סיני, בעוד חיילינו דרכו על חילותיו, קבלנו אותן חילות נאצר נמצאים שם,
וראש הממשלה זהיום אמר: "לעולם לא ישוכו המצרים לעזה, אנחנו לא
ניתן להם לשוב", "פירוש", המצרים יושבים בעזה, אבל זוהי רצידיבה.

ידידי שלי, אולי שכחתי שלפני 11 שנה, ב-1947, עלה פתאום ראש
הממשלה זהיום — או לא היה עדיין ראש ממשלה — והוא אמר, לפתע,
אחרי החלטת האו"ם, שצריך לחלק את ארץ ישראל המערבית לשני מלכים.
באותה — מדינה יהודית ובשניה — המשך השלטון הבריטי, לו התכנית
ההיא היתה מתגשמת תארו לעצמכם מדינה יהודית בלי יפו, בלי רמלה,
בלי לוד, בלי החלק הגדול של הגליל, בלי חלק גדול מהנגב, ומהצד השני
הידידים שלנו, בוין וברקר, שניהם עוד חיו אז, הרי המדינה הוואת כבר
לא היתה קיימת, זה היה הרעיון, וזו הריצידיבה, בחלק השני של מדינת

ישראל פירוה. יבואו זרים, יפרידו בינינו. תהיה מדינת חסות. התכנית הזאת.
או שהיא ילדותית, או שהיא מסוכנת.
אכן, לפי דעתנו, זהו מה שצריך להודיע. לא נשלים עם השתלטותנו של
נאצר. על ארץ ישראל המזרחית. אבל אף את זאת נאמר: אם הממשלה רוצה,
מתוך אימוץ הרעיון הנקלה של ראשה, מתעתדת, באחד הימים, בקשר עם
מאורע אפשרי, לשלוח את צבא ישראל קדימה, כדי, אחד כך, לתת לו
פקודת נסיגה, אנחנו אומרים, כי מוטב שהיא לא תשלח את צבא ישראל
בכלל. צבא ישראל, שמו הרשמי, המקוצר, הוא צה"ל, ואנחנו מציעים שלא
ישתנה שמו לצה"ן, כלומר, צבא התקדמות ונסיגה.

חלופי ממשלה

ידידי שלי, אורחים נכבדים, מתווזי דרכה של תנועת החרות, תמו
הפרקים. על סעיפיהן, על מה שנעשה, אם העם יתן לנו אימון להרכיב
ממשלה ולעמוד בראשה. והם פרק מיוחד, המוקדש למצב הקיים. האפשרי.
עוד במשך השנה הזאת, ואני חייב לעמוד מעל לכל התכניות, המדיניות
והמסקיות, על בעיה מיוחדת, והיא, בעיית חילופי שלטון בישראל.

אנחנו כולנו מתגאים בזה שב ישראל לא קרה, ולא יקרה, מה שהתרחש
בקאהיר, בחרטום, בבגדד, בדמשק, בבירות, בקרצ'י, בבנגוק, בריגון.
אנחנו תרמנו תרומה להחדרת ההכרה, בקרב הדור ובקרב הנוער, שיש דרך
אחת ויחידה, לחילופי שלטון במדינה הפשית של עם גדול, שמה, פתק
הבוחר, ואנחנו הזדרנו את ההכרה, שבמדינה הפשית ודימוקרטית, קיים
העקרון של עליונות מחלטת, ובלתי מסויגת של הרשות האזרחית הנבחרת.
מעל כוחותיה המזויינים של האומה, אולם, יש בעיה של חילופי שלטון,
הנה, נגד עיניכם, קבוצת אנשים אשר לאתרונה פרץ בה ריב, לא אידיאולוגי,
אלא כילוגי, היא טוענת שהיא תשלוט לעולם בישראל, אמנם, עצם המושג
כילוגיה סותר את המושג לעולם, אבל כך היא טוענת. היא שלטת שלשים
שנה בתקופה מסוימת, אנחנו, תלמידיו של זאב ז'בוטינסקי, הוצאנו מידה
את השליטה, לחלוטין, בשטח אחד, בשטח היחסים בין עמנו ובין שליטיו
הנכריים. אלמלא הוצאנו את השטח הזה מידי הקבוצה הזאת הרי המדיניות
שלה היתה מובילה את העם לא רק להמשך השעבוד, אלא לסף הכליון,
אם לא להשמדה מחלטת, אבל בשטחים אחרים היא שלטת שלשים
שנה, והיא אומרת שהיא תוסיף לשלוט, שהיא תשלוט לעולם, התשלוט?
העם הזה, החפשי, הרוחבי, המאמין, הגאה, יקבל על עצמו, על כתפיו,
אפוטרופסות של קבוצה "כילוגית" כזאת? חילופי שלטון בישראל
נעשו צו של היגיינה של בריאות העם, של חרות האזרח, קבוצה אחת
תתנשא, תשרור, תשתלט, תשתחץ?

יש כוח אחד היכול לבוא במקומה, כדי להרכיב ממשלה חדשה
בישראל, אין אנחנו מתייחרים ואין אנחנו מתנשאים, אבל זהו המצב
הקובעתי, לא רק משום שאנחנו האופוזיציה הראשית, לא רק משום
שאנחנו המפלגה היחידה אשר לפני שלש שנים העם נתן לה נצחון יחסי.

פי שתיים וחצי ממידת האימץ שניתן לה בבחירות הקודמות: לא רק בגלל זה, אלא גם, אילי בעיקר, משום שאנו המפלגה היחידה שאיננו מסתובבת, ואיננה רוצה להסתובב, ואיננה מוכנה להסתובב, ולא הסתובב, במעגלה של מפא"י. כל המפלגות האחרות הסתובבו, מוכנות להסתובב, רוצות להסתובב, באותו מעגל של מפא"י.

לפיכך אנחנו יכולים להקים, בהכרעת העם, את הכח החדש להרכיב ממשלה, אנחנו מאמינים שנקימו.

ביום ההוא יהיה הלב רווי אהבה ודאגה ותקווה

ביום ההוא לא ירום לבנו. גם היום אין אנו אומרים אלא את הדברים הבאים: אנחנו בידי עמנו, אם העם יחליט, בהכרעתו החפשית, שעלינו להוסיף לשרתו באופוזיציה, נקבל את הדין בלי שום תלונה, מתוך הכרה שגם באופוזיציה אפשר לשרת, בגאמנות ובאמונה וכמסירות, אומה; ומתוך ידיעה, כי שרתנו את עמנו, העלינו רעיונות אחרים אימצים, מנענו ממנו תקלות ועזרנו לרבים מבניו ובנותיו, אבל, אם העם יקרא לנו להרכיב ממשלה חדשה ולקחת את ההגה — נקחה בלב בוטח ומאמין, לא גבוא לשלוט, אלא לשרת, כפי ששרתנו את עם ישראל משחר נעודינו, לא נזכור עול, עינינו לא תהיינה מופנות עברה, אלא עתידה, נקרא לבני עמנו, ליריבינו, להתלכד סביב הממשלה החדשה ולתת לה, מתוך הגינות אורחית פשוטה, סיכוי להצליח בתפקידה, לא נדרוש פרס, נשרת את עמנו, נוסיף לשרתו בתפקידנו החדש.

ביום ההוא יהיה הלב רווי אהבה ודאגה ותקווה, ומעמקי עמקי חבקע תחינה, בלשון הנצח של נעים זמירות ישראל:

השמיני בבקר חסדך,

כי בך בטחתי,

הנדיעני דרך זו ארך,

כי אלך (נשאתי נפשי).

ובלשוננו הדלה נוסיף לבקש את אבינו שבשמים: עזרנו לעזור לעמך, להביא לבניה, לכל בניו ובנותיו, פרות, חרות, צדק, שלום, אחוה, כבוד, עזרנו להעלותו על הדרך המוליכה לקראת חזון החוונות, הנותן טעם לחיינו, גדולה למאמצנו, קדושה לאמונתנו, הלא הוא חזון הגאולה השלמה, — למען תקיים לנגד עינינו, ועיני כל באי עולם, האמת של נביא האמת, עליה הונכנו על ידי אבינו, מורנו ורבנו, זאב דבוטינסקי, היא:

כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים.

נצא למערכה ונוכל

(דברים לסיכום הדיון הכללי)

בועידה הארצית החמישית

בשלב הזה של סיכום הדיון הכללי, יש בדעתי לעמוד על בעיות מסויימות, שהועלו במהלכו. ראשית:

הנמשל הצבאי

לפני שאטפל במישורין בסוגיה זו, אבקש את ציריה המוסמכים של תנועתנו לוועידתה החמישית לתת את דעתם על יחסנו אל בני המיעוטים במדינה העברית. יריבינו עד היום הזה מפיצים שמועות בקרב המיעוטים, לפיהן, אם אנחנו נרכיב ממשלה בישראל, מר יהי גורלם של המיעוטים, הערבים, הדרושים, המרונוטים, הנוצרים, המושלמים וכו'. אין זו הפעם הראשונה, שיריבינו מוכנים להקריב את האינטרס העליון של האומה, כדי להשמיד דברי הסתה והבל נגדנו, כך הם נהגו לספר לעתונאי חוץ בימים צבבנו; כך הם מוסיפים לנהוג. כמוכן, אפשר לשאול בתמיהה מה הוא האינטרס מבחינה לאומית ללכת ולספר באזני לא-יהודים, כי יש תנועה בישראל, אשר רק לפני שלש שנים קבלה אמונם של 107 אלף אזרחים. הרוצא לדכא בני מיעוטים במדינתנו, אבל יריבינו אינם יכולים עוד להפחיע אותנו; לכן לא נשים לב להסתה, אלא נאמר את אשר עם לבנו.

באותה מהדורה צ'קיסטית של הפרוטוקולים האוכרניסטיים נאמר, שאני בספרי „המרד“, התפארתי במה שהצ'קיסטים קוראים „טבח די-רייאסין“. אני מניח, שרבים מכם קראו מה שכתבתי בספר ההוא ואתם עדים לי, כי לא התפארתי בשום דבר הקשור באותו שם בעל משמעות היסטורית. מבחינה אחת נראה, מבחינה אחרת מצילה, איך יכלתי „להתפאר“? כשעדיין הייתי ילד, ספר לי אבני את המדרש הידוע הקשור בקריעת ים סוף, כשתצו אבותינו את הים, הקרוי בלעז האדום, יצאה מרים בתופים ובמחולות ובני ישראל פתחו בשירה, היא שירת הים האדירה, מלאכי השרת ענו להם בקול. אמר להם הקדוש ברוך הוא: מעשי ידי טובעים בים; אתם אומרים שירה? מאז חדר המוסר של המדרש הזה לעמקי בני, לאמור: אפילו אתה נלחם

ומכה באויב. ואין ברירה אלא להכותו למען הצלת צמח. איך התפאר
כזה שאנשים נהרגים?

היש. במה שאמרתי עכשיו שתירה למה שעשינו. כדי שתקום מדינת
ישראל? אני יכול לאמור בכל לבי. — אין זה זידוי אישי, אלא, לפי הכרת.
זה הכוונה האמיתית של הלך הרוח בכל תנועת ז'בוטינסקי ובכל תקופת
המחתרת הלוחמת — אני יכול לאמור שאין דבר שנוא יותר עלינו מאשר
שפיכת דמים. אף על פי כן נלחמנו; ובמלחמה נשפך דם. זו הסתירה.
הקיימת לכאורה. ואינה קיימת למעשה. מדוע איש מדע. הרוצה לפעול נגד
מגיפה. מכניס לתוך עורקיו את חידק המגיפה? למה איש. הנלחם לחרות.
שם על ידיו נחשתיים? זו הסתירה; וזו האמת. למען הצלת צמנו שדמו
נשפך בכל הדורות. נעשה הכל. למדנו מראש בית"ר: אם אין מקום בשביל
צמי בעולם הזה — ייחרב העולם. אך יהיה מקום בשביל צמי. אם בניו
ידעו להלחם, ולא ייתרב העולם.

לא יכלתי להתפאר במה שאירע בדירי'אסין. עובדה היא ששם נהרגו
אנשים. נשים וילדים. היא גרמה לנו כאב גדול מאד. לו נתנו בטיי למחרת
היום. כמובן שלא התרשמנו מהטפת המוסר של מוסקבה; מיליונים הובלו
שם לטבח. אנשים. נשים וילדים. לא התרשמנו גם מן הלקח שהוטף
מואשינגטון. אמריקה. בהטילה את הפצצה האטומית. ידעה. שיהרגו
בהירשוימה ובנגסקי. אורחים. אנשים נשים וילדים. ההסבר היה: אנחנו
עשינו זאת. כדי להציל דם אמריקאי. לא התרשמנו גם מהמוסר שניתן לנו
מלונדון; ואת זה אינני צריך להסביר. גם דברי הצביעות של מפא"י. מפנים
ואחזות העבודה לא יכלו לעשות עלינו רושם. אנשי. "אחזות העמים"
למיניהם היו מוכנים לרצוח בדם קר; ורצחו. אינני רוצה להרבות ברכיבים
על בעיה זו.

על פי מוסר המלחמה של הארגון הצבאי הלאומי ניתנה. לפני התחלת
הקרב. אזהרה לכל האוכלוסיה האזרחית לעזוב את הבפר. אנו השמענו
אזהרות כאלו גם בשנים עברו. הן לא קרה בכל תקופת המהתרת שנפגעה
בכוונה אשה כריטית או אורח כריטי. היום יכולים הבריטים להשוות את
מלחמתנו למלחמת מחתרת אחרת. בקרבת ארץ ישראל. בדירי'אסין התחולל
קרב אכזרי מאד. מבית לבית. היה צריך לכבוש כמעט כל בית. הוטלו
רימונים. ולמרבח כאבנו וצעדנו. כפי שקורה במלחמה. שהיא תמיד אכזרית
וארורה. נפגעו גם נשים וילדים. אבל זה היה מקרה אחד ויחיד.

אנחנו ניהלנו מלחמת מחתרת במשך שנים. האם זה מקרה שהשנים ההן.
היו השנים השקטות ביותר ביחסים בין היהודים ובין הערבים? היה לנו
נשק; הבריטים למה. איך הלוחמים שלנו יכולים להשתמש בו; אך כל
הערבים בארץ ישראל ידעו: האצ"ל אינו פוגע בערבים.

בכל הקרבות. שהארגון הצבאי הלאומי ניהל. מנובמבר 1947 ועד פרוק
הגדר המהולל שלו בירושלים. אשר ראש מפא"י ניסה להציגו כצבא
מפלגתי ואשר בלעדי, כלומר. בלעדי הגדוד שלנו. לא היתה ירושלים
החלשה בידינו. — בכל הקרבות האלה לא נפגע מבין הערבים. איש מלבד
אשר בקרב ישר.

לאחר כל אלה, אני רוצה לימר מעל במת ועידתנו לדרוזים, לערבים ולכל בני המיעוטים בשם תלמידי ז'בוטינסקי, מתברו של השיר "בו ירה לו משפע ואושר בן ערב. בן נצרת ובני". כי במדינה הזו אין מפלגה שאחם יכולים בלב שלם להאמין בידידותה אליכם כתנועת החרות.

עכשיו אדבר על הממשל הצבאי. אנהנו מאמינים בשוויון זכויות לכל אזרחי המדינה, ואנחנו קובעים שהממשל הצבאי עומד בנגוד לשוויון. אגב, גפוליאון אמר שעל ידי ממשל צבאי יכול לשלוט כל כסיל; החכמה היא, אם אנהנו נבטיח. במקרה שהעם יתן את אמונו בנו וכו' וכו' — אתם יודעים את ההמשך — האם נוכל להבטיח- שנבטל את הממשל הצבאי? לו היינו הולכים בדרכים של אלה, היושבים בממשלה היינו אומרים זאת. אחדות העבודה יושבת בממשלה היא אומרת שממשל צבאי הוא דבר איום. אחד השרים שלה כתב שהממשל הצבאי הביא לכפר קאסם. איך זה יכול להיות. ששר בממשלה. האחראית לממשל צבאי כזה, לא יסיק מסקנות? אנשי מפ"ם הולכים בעקבותיו. אני מניח שגם הפרוגרסיבים התקדמו עד כדי הדרישה לבטל את הממשל הצבאי. הציונים הכלליים, לאחר שעזבו את הממשלה, בוודאי יכולים לדרוש את בטולה. אנחנו לא נתחרה בהם בהבטחות, כדי לרבוש קולות.

ברור, שבממשל הצבאי יש אלמנטים מפלגתיים; ברור שמפא"י מנצלת את הממשל הצבאי לטובתה היא, עובדא היא, שהערבים, החיים תחת הממשל הצבאי, מתמרמרים עליו, ואף על פי כן רובם מצביעים עבור מפא"י, המקיימת אותו. איך עישים פלא זה? אין ספק, כי יש גורם מפלגתי בממשל הצבאי, אך עדיין, לא שוכנענו, שאין גורם בטחוני, הוא הנותן; בטחון האומה מעל לכל.

כשהעם יתן בנו אמן להרכיב ממשלה, נקים ועדה, שתבדוק, אם אפשר לבטל את הממשל הצבאי לחלוטין. אם יתברר, שאין עוד צורך בו, נבטלו ללא דיחוי.

אם יתברר שלעת עתה אי אפשר בלעדיו, נעשה את הכל כדי להקל בגזירות הקשורות בו. זאת אנהנו מבטיחים. כשנרכיב ממשלה ובתקופת המעבר לא נוכל לבטל את הממשל הצבאי, נוציא ממנו כל גורם מפלגתי, אנהנו לא נרצה להשתמש בגזירה חמורה זו — אם היא הכרחית לבטחון האומה — לטובת מפלגתנו או אינטרסים אחרים.

תנו לנו אמן להרכיב ממשלה

עתה אבוא לדון בקריאה, המופנית אל עמנו: תן לנו אמן להרכיב ממשלה חדשה בישראל. השאלה הראשונה, לדעתי, המכרעת, שעלינו להציגה לעצמנו, היא, האם יש לנו הוכות להשמיע קריאה כזו? כונתי קודם כל לזכות המוסרית. לימדנו זאב ז'בוטינסקי; אם אתה משוכנע כי הנך צודק, צא ולחום והיה בטוח בנצחון שיבוא; אם אינך צודק, או אם אתה מפקפק בצדקתך, אל תתחיל, או שוב לביתך. האם צודקים, אנהנו? זוהי השאלה הקובעת. אבל אין לי ספק בתשובה הניתנת על ידי כולנו, מעל לכל, תנועתנו היא תנועה צודקת. כנחונה הוכחה הדיאגנוזה שלנו;

הפרוגנוזה שלנו נתאמתה. בעניני פנים ובעניני חוץ. בעניני המשק
הלאומי ובעניני מולת האומה — נוכחן רבים רבים. כי הצדק עמונו משום
כך. לו אפילו יצוננו הציבורי היה הרבה יותר קטן מות הקיים. היינו
זכאים וחיבים לפנות אל העם בקריאה שנוסחה בוועידה זו: תנו לנו
אמן להרכיב ממשלה.

האם יש לנו זכות להשמיץ קריאה זו מבחינת ההרכב האישי של
ממשלה. בראשותה של תנועת החרות? שאלוני עתונאים בימי הוועידה:
מה יהיה הרכב הקבינט שלך? עלי קודם כל לחקן את נוסח השאלה.
לעת עתה אין איש יכול לומר מי הוא שירכיב בשם תנועת החרות את
הממשלה החדשה בישראל. אם העם יתן לתנועתנו אמן להרכיבה. כמקובל
חחליט ביום ההוא התנועה עצמה מי ישלח לזפקיד זה. אך באשר להרכב,
כלום יש ספק כי יש לנו אנשים, שימלאו את התפקידים הממלכתיים טוב
יותר מאנשי מפא"י או אנשי מפלגות אחרות? יריבים לא מעטים מודים.
כי סיעת תנועת החרות בכנסת היא הטובה בסיעותיה. שום יריב שלנו
אינו מכחיש שזוהי סיעה טובה מאד. ואם סיעתנו היא טובה, האין יסוד
להניח, כי הממשלה שתהא מורכבת מחבריה, תהיה טובה? אני מרשה
לעצמי לומר, כי יש לנו מבחינה אישית הרכב של משלה טוב יותר מאשר
לכל מפלגה אחרת בישראל.

עתה אשאל שאלה שליטת: האם מבחינה כמותית נראית קריאתנו
מציאותית או לאו? עלי לחזור על המספרים היחסיים. בכנסת הראשונה
היה היחס בינינו לבין מפא"י אחד לשלושה וחצי בקירוב; בכנסת
השניה היה היחס בינינו לבין מפא"י אחד לששה; ואילו בכנסת השלישית
היחס אינו עוד אלא אחד לשנים וחצי. לא זו בלבד שאנחנו עלינו מאד;
לא זו בלבד שמפא"י ירדה, אלא שאנחנו התקרבו מאד אליה מבחינת
הייצוג הציבורי, הפרלמנטרי, ואתן דוגמא.

לפני שנתיים עוד היחה בקנדה ממשלה מטעם המפלגה הליברלית
ששלטה בארץ היא עשרים ושתיים שנה. מולה עמדו שלש סיעות אופוזיציה.
הראשית בהן. היו לה חמישים ושלושה חברי פרלמנט בעוד אשר למפלגה
השלטת היו מאה ששים וחמשה נציגים. שהיו רוב מוחלט לגבי כל סיעות
האופוזיציה גם יחד. בראש סיעת האופוזיציה הראשית עמד מר דיפנבייקר
והוא יצא בקריאה אל עמו — לתת לו סמכות להרכיב ממשלה חדשה בקנדה.
המפלגה השלטת נהגה כמקובל וטענה. שאין לסיעה השמרנית — המתקרמת
— כך נקראית המפלגה בראשותו של מר דיפנבייקר — שום סיכוי לעלות
עליה ולהרכיב ממשלה חדשה. האמת היא, כי כך טענו גם כל המשקיפים
הזרים. שניבאו, כי אמנם מר דיפנבייקר אולי יגדיל את מספר המנדטים
של מפלגתו. אבל אין לו כל תקוה להרכיב משלה במקום הממשלה הקיימת.
ומה קרה? אף על פי שהיחס בין האופוזיציה הראשית בין המפלגה השלטת
היה אחד לשלושה; ואף על פי שבאופוזיציה זו התחרו עוד שתי סיעות
אופוזיציוניות. אחת מהן גדולה באיפן יחסי. נתן העם הקנדי מידה מספקת
של אמן למר דיפנבייקר זידידיו שקבלו יותר מנדטים מאשר המפלגה
הליברלית. מר דיפנבייקר נקרא להרכיב ממשלה. אף על פי שיריביו

טענה כי לו ולחבריו אין גסיון בהגנת מדינה. הרי הוא הוכיח במשך
חדשי שליטתו הראשונים כשרון והתנהגות מובהקת ובמערכת בחירות שניה
אף השיג רוב מוחלט לגבי כל יריביו והפך את המפלגה השלטת למפלגת
אופוזיציה באופן יחסי.

והדאי קנדה אינה ישראל. המפלגה הליברלית לא שלטה בפת לחם
של בני קנדה ולא אימה עליהם בגזילתה, אם יפנו נגדה. ההבדלים
האחרים ברורים מדי, כדי לעמוד עליהם. אולם מאידך גיסא, יש לזכור,
כי בעוד הממשלה הליברלית בקנדה נחשבה להוגנת והעם פנה נגדה רק
בגלל טענה אחת: שלטונה הוא ממושך מדי, הרי הנישול והניצול, שהם
אופייניים למשטר מפא"י, שהוא לא רק ממושך מדי אלא גם, מושחת
עד היסוד, יכולים להיות גורם דוחף לשינוי המיוחל, שכמוהו לא היה
במדינה אחרת. מכל מקום, אם מפלגה אופוזיציונית, אשר היחס בינה
לבין המפלגה השלטת היה אחד לשלשה, לא היססה לתבוע את אמון עמה
להרכיב ממשלה. משום מה אין זכות וסיכוי כאלה למפלגת אופוזיציונית
צודקת, אשר היחס בינה לבין המפלגה השלטת צומצם עד כדי אחד
לשנים וחצי.

בגלל כל הסבות האלו נצא בקריאה הפשוטה, המקובלת בכל מדינה
הפשית בין מפלגה שלטת לבין כל אופוזיציה רצינית: תנו לנו סכוי וסמכות
להרכיב במקום הממשלה הקיימת ממשלה חדשה. כפי שלא נתתי הבטחות
לפני שלש שנים, כן לא אתנן היום. נעשה כמיטב יכולתנו, נעבוד ללא
ליאות, יומם ולילה, נלך לכל עיר, לכל מושבה ולכל מושב לכל מעברה
ולכל כפר, והעם יכריע. אם הוא יתן לנו מידה מספקת של אמון כדי להרכיב
את ממשלתו החדשה — נרכיבנה; אם לא נקבל מידה כזו של תמיכה
ציבורית, לא תהיה שום אכזבה, נוסיף לשרת את עמנו; יומנו, לניהול
עניניו ולאחריות על עתידו, הוא יבוא.